

MANDAT FOR EKSPERTGRUPPEN

Norge har i senere år gradvis kommet i en mer krevende sikkerhetspolitisk situasjon. Flere forhold bidrar til at norsk sikkerhetspolitikk er på vei inn i en ny fase. For første gang siden annen verdenskrig har en europeisk stat erobret en del av et naboland. Forholdet mellom Russland og de vestlige land er betydelig forverret, samtidig som den russiske militære evnen styrkes. Et belte av svake stater strekker seg fra Nord-Afrika til Sentral-Asia og bringer med seg ustabilitet og væpnet konflikt. For å unngå at svake stater destabiliserer andre land i regionen og blir brukt som fristeder for planlegging av terrorangrep mot vestlige land, vil det være behov for internasjonal støtte i mange år fremover. Flere allierte land har gjennomført store kutt i sine forsvarsstrukturer som følge av den økonomiske krisen som startet i 2007/2008. I sum innebærer dette økte krav til Norge om å bidra til egen og europeisk sikkerhet. Videre er det en økende forventning i samfunnet om at Forsvarets ressurser skal være tilgjengelige for å bidra til håndtering av utfordringer i den lavere delen av krisespekteret.

Forsvarsministeren vil sette ned en uavhengig ekspertgruppe for å gi et innspill i debatten om Forsvarets forutsetninger for å kunne løse sine mest krevende utfordringer knyttet til sikkerhetspolitisk krise og krig. Dette vil være viktig for å bidra til debatt om dagens norske forsvar er egnet til å avverge og møte utfordringer mot norsk og alliert sikkerhet. Ekspertgruppen skal konsentrere sitt arbeid om innretningen av Forsvaret og ikke om ressursnivået.

På denne bakgrunn bes ekspertgruppen om å se nærmere på:

- Hvordan påvirker de sikkerhetspolitiske utviklingstrekkene Norges sikkerhet?
- Er det samsvar mellom de sikkerhetspolitiske utfordringene og innretningen av Forsvaret?

Ekspertgruppen skal kartlegge de aspekter det mener er relevante for å tegne et utfordringsbilde for Forsvaret. Det inngår ikke i gruppens mandat å ta stilling til konkrete løsninger.

Ekspertgruppen vil få tilknyttet seg et sekretariat som vil bistå gruppen med å tilrettelegge for dets arbeid og undersøkelser. Særlig vil sekretariatet bistå med å arrangere reiser og møter med relevante parter.

Ekspertgruppen kan innhente opplysninger fra ulike kilder, herunder fagdepartementene, Forsvaret, utenriksstasjonene mv. Gruppens medlemmer vil sikkerhetsklareres og vil kunne motta gradert informasjon som anses som relevant for arbeidet. Gruppen vil få tilgang til status og vurderinger på beredskaps-, bemannings- og ressurs situasjonen i Forsvaret i dag og de planer som p.t. finnes.

Ekspertgruppen vil starte sitt arbeid senest 1. desember og gis frist til 30. april 2015 for ferdigstillelse. Rapport skal avgis til Forsvarsministeren. Gruppen vil komme i befatning med gradert materiale i sitt arbeid, men innholdet i rapporten skal være ugradert slik at den kan deles med offentligheten. Ved ferdigstillelse legges det opp til at det skal arrangeres et seminar der gruppen gis anledning til å presentere rapporten.

Ekspertgruppens medlemmer

Rolf Tamnes (leder), professor, Institutt for forsvarsstudier

Asle Toje, forskningsdirektør, Det Norske Nobelinstitutt

Julie Wilhelmsen, seniorforsker, NUPI

Kate Hansen Bundt, generalsekretær, Den norske Atlanterhavskomiteé

Janne Haaland Matlary, Professor dr.philos Institutt for Statsvitenskap, Universitetet i Oslo, Prof II Forsvarets høgskole

Trond Grytting, kontreadmiral, Forsvaret

Alf Håkon Hoel, forskningsdirektør, Havforskningsinstituttet

Sekretariatet

Espen Skjelland (leder), avdelingssjef Analyse, Forsvarets Forskningsinstitutt

Kristin Hemmer Mørkestøl (nestleder), seniorrådgiver FD II (Sikkerhetspolitisk avdeling, seksjon for transatlantisk og europeisk sikkerhetspolitikk)

Per Kristian Krohn, rådgiver FD II (Sikkerhetspolitisk avdeling, seksjon for sikkerhetspolitisk analyse)

Per Erik Solli, oberst, Forsvaret

Helene Leirud (administrasjon), kontorleder, FD IV